

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра загальної математики та методики навчання інформатики

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
Підготовки бакалавра
Предметної спеціальності А4.09 Середня освіта (Інформатика)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Інформатика

Силабус освітнього компонента «Ознайомлювальна педагогічна практика»
підготовки бакалавра, галузі знань А Освіта, предметної спеціальності Середня
освіта (Інформатика), за освітньою програмою «Середня освіта. Інформатика»

Розробники:

Яцюк Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент
Хомяк Марія Ярославівна, кандидат фізико-математичних наук, доцент
Книш Юрій Васильович, вчитель-практик

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Світлана ЯЦЮК

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
загальної математики та методики навчання інформатики**
протокол №2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Марія ХОМЯК

© Яцюк С.М., 2025 р.

© Хомяк М.Я., 2025 р

© Книш Ю.В., 2025 р

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	А Освіта А4.09 Середня освіта (Інформатика) Середня освіта. Інформатика бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
		Лекції.
		Практичні (семінарські). Лабораторні _
		Індивідуальні _____ год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 84 год.
		Консультації 6 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача (- ів)

Яцюк Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Хомяк Марія Ярославівна, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Книш Юрій Васильович, вчитель-практик

Аудиторні заняття проводяться за розкладом:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК.

Ознайомлювальна педагогічна практика є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Інформатика. Здобувачі відповідно до навчального плану проходять пасивну педагогічну практику в закладах загальної середньої освіти міста Луцька. У процесі практики вони знайомляться з реальними умовами навчально-виховного процесу, змістом, формами і методами роботи педагогічного колективу навчального закладу. Відповідно до спеціальності практика проходить в 5-9 класах закладів загальної середньої освіти.

За результатами практики, здобувачі освіти мають бути компетентними у таких питаннях:

–*Педагогічна складова:* спостереження та аналіз організації навчально-виховної роботи у закладі освіти; аналіз функціонування офіційного сайту освітнього закладу; аналіз розкладу уроків; спостереження та аналіз методів активізації розумової діяльності учнів та підтримки їх уваги на уроці.

Психологічна складова: здійснення дослідницької роботи з вивчення психологічних особливостей особистості учня; проведення дослідження соціально-психологічної ситуації в класі; складання психолого-педагогічної характеристики учня та класу.

2. Пререквізити

Для успішного виконання завдань практики, здобувачі освіти повинні володіти знаннями з курсів «Педагогіка», «Психологія», «Інклюзивна освіта», «Вступ до фаху», «Методика навчання інформатики», «Навчальна практика з інформаційних технологій».

3. Постреквізити

Знання, уміння та навички, здобуті по завершенню практики використовуються при проходженні практики з розробки електронних дидактичних ресурсів з інформатики, педагогічної практики.

4. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – практична підготовка майбутніх учителів інформатики для закладів середньої освіти, закріплення здобувачами освіти теоретичних знань і практичних вмінь, отриманих при вивченні психолого-педагогічних освітніх компонент та розвиток їх умінь і навичок використовувати відповідні знання у процесі організації навчально-виховної роботи у закладах освіти.

5. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

Основним завданням практики є формування таких загальних (ЗК), фахових (ФК) та предметних (ПК) компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК7. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, виявляти та утверджувати національно-культурну ідентичність, реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства; утверджувати цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності

та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проєктування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів освіти.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК7. Здатність добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

ПК8. Здатність до цифрового подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

Опанування змісту освітнього компонента дозволяє отримати наступні результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми, успішне виконання завдань психолого-педагогічної практики дозволяє отримати такі програмні результати навчання:

РН1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.

РН3. Визначати освітні цілі, планувати та проєктувати навчальний процес на основі компетентнісного підходу з урахуванням освітніх потреб учнів; класифікувати форми, методи та засоби навчання предмета.

РН5. Добирати доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в

позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, налагоджувати ефективну співпрацю з учнями та батьками (особами, які виконують їхні функції).

РН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. Спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю, висловлювати обґрунтовані твердження.

РН11. Виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності, поваги й толерантності у полікультурному суспільстві.

РН12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН3. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології для подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

ПРН7. Аналізувати дидактичний потенціал електронних засобів навчання, приймати участь в організації дистанційного навчання з використанням систем його підтримки та електронних освітніх ресурсів.

6. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання	К-сть год.
Підготовчий	Затвердження керівників практики від університету та бази практики. Проведення настановної конференції. Ознайомлення з програмою практики, її метою та основними завданнями. Складання і затвердження плану роботи здобувача освіти-практиканта. Проходження інструктажу з правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки і охорони праці.	5 год.

Ознайомлювальний	Зустріч з адміністрацією навчального закладу та керівником (організатором) практики на базі практики. Ознайомлення з планом роботи закладу освіти. Зустріч з класними керівниками, шкільним психологом, педагогом організатором. Ознайомлення з планом роботи класного керівника, шкільного психолога, педагога-організатора. Знайомство та встановлення контакту зі школярами закріпленої групи. Вибір учня для психолого-педагогічного аналізу, методик дослідження її особистісних характеристик.	15 год.
Основний	Відвідування уроків. Спостереження за поведінкою окремих учнів та класу в цілому. Відвідування та проведення виховного заходу (виховної години). Збір інформації про досліджуваного школяра (біографія, сімейні обставини, особливості перебування у класному колективі, позашкільні інтереси, особливості спілкування) шляхом вивчення документації, співбесіди з ним, спостереження за поведінкою під час проведення занять, його психодіагностика. Збір і аналіз інформації про досліджувану групу шляхом спостереження за особливостями групової динаміки. Проведення психологічного опитування та тестування відповідно до завдань практики. Психолого-педагогічний аналіз і обговорення. Ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень. Виконання індивідуальних завдань.	60 год.
Підсумковий	Оформлення документації та звіту про проходження ознайомлювальної педагогічної практики. Участь у підсумковій конференції. Захист звіту з практики.	10 год.

ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- знайомство із закладом освіти;
- аналіз розкладу уроків одного класу;
- виконання завдань шкільного психолога, класного керівника або педагога-організатора позакласної роботи;
- оформлення щоденника психолого-педагогічних спостережень;

- відвідування уроків з різних предметів;
- відвідування та проведення виховних заходів (виховна година, екскурсії тощо);
- проведення виховного заходу та його аналіз;
- аналіз уроку (з освітньо-професійної програми студента-практиканта);
- спостереження за поведінкою одного учня та складання його психолого-педагогічної характеристики;
- оформлення результатів спостереження за класом у формі психолого-педагогічної характеристики;
- аналіз шкільного сайту як обличчя закладу освіти;
- самоаналіз результатів психолого-педагогічної практики.

ДОКУМЕНТАЦІЯ, ЯКУ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ПРЕДСТАВИТИ ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ-ПРАКТИКАНТ

Після закінчення практики здобувач освіти повинен представити на кафедру загальної математики та методики навчання інформатики:

1. Звіт.
2. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.
3. Аналіз результатів ознайомлювальної педагогічної практики.

I. Звіт про проходження ознайомлювальної педагогічної практики

У звіті здобувач освіти висвітлює виконання завдань за період практики.

Структура звіту

1. Знайомство із закладом освіти.
 2. Аналіз розкладу уроків у визначеному класі.
 3. Психолого-педагогічна характеристика класу.
 4. Психолого-педагогічна характеристика особистості окремого учня.
 5. Анкета «Соціометрія» для здійснення психолого-педагогічної характеристики класу та окремого учня.
 6. Аналітична характеристика сайту школи.
 7. Опис виконання завдань шкільного психолога та класного керівника або педагога організатора, позакласної та позашкільної роботи.
 8. Аналіз уроку інформатики.
 9. Аналіз виховного заходу, який відвідав здобувач освіти-практикант.
- План-конспект залікового виховного заходу.

II. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.

У щоденнику спостережень здобувач освіти-практикант записує свої спостереження під час практики (враження від уроків, виховних заходів, свої роздуми, зауваження тощо). Щоденник спостережень ведеться у звичайному зошиті у клітинку, в якому зазначається:

- список учнів класу (групи);
- спостереження за поведінкою учнів на уроках, виховних заходах та перервах;
- розклад дзвінків;
- розклад уроків у закріпленому класі (групі);

- оформлення психолого-педагогічних спостережень за уроком, який відвідав здобувач освіти-практикант;
- аналіз виховного заходу, який відвідав здобувач освіти-практикант.

III. Самоаналіз результатів ознайомлювальної педагогічної практики.

Політика практики

Політика викладача щодо здобувача освіти-практиканта

Здобувач освіти-практикант зобов'язаний у повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками, компетентностями та програмними результатами навчання з практики. Дотримуватись правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, виконувати розпорядження адміністрації закладу освіти та керівника практики, дотримуватись навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні з здобувачами освіти, викладачами та вчителями, уважним, дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу, мати відповідний зовнішній вигляд. Недопустимі: пропуски та запізнення; плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку.

До *початку практики* здобувачі освіти на настановчій конференції отримують інструктаж щодо проходження практики та оформлення всіх необхідних документів; інструктаж з техніки безпеки.

При оформленні матеріалів практики здобувачі освіти можуть скористатися методичними рекомендаціями «Психолого-педагогічна практика : методичні рекомендації щодо організації та проведення» <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22819>.

Для інформаційної підтримки освітнього компонента в умовах дистанційного та змішаного навчання реалізовано електронний ресурс в середовищі Moodle за посиланням: <https://moodle-cs.vnu.edu.ua/course/view.php?id=124>

Вирішення конфліктних ситуацій

Будь-яка конфліктна ситуація, яка виникає в учасників освітнього процесу вирішується згідно «ПОЛОЖЕННЯ про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки», а також правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, де перебувають практиканти.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань; надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені

Лесі Українки знайшли своє відображення в «КОДЕКСІ академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Вимоги до академічної доброчесності визначаються «ПОЛОЖЕННЯМ про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів проходження психолого-педагогічної практики здійснюється комісією під час підсумкової конференції з практики за 100 бальною шкалою відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Критерії оцінювання:

Зміст роботи, що оцінюється	К-сть балів
1. Теоретична підготовка (знання педагогіки та психології).	10
2. Психолого-педагогічна майстерність (педагогічний такт; вміння вести: спостереження, робити аналіз отриманих результатів; комунікабельність; емпатія тощо).	10
3. Особистісні характеристики здобувача освіти (дисциплінованість під час проходження практики, тактовність, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість, відповідальність, творчість, інноваційність тощо).	15
4. Оцінювання звітної документації: - психолого-педагогічна характеристика учня (10 балів) - психолого-педагогічна характеристика класу (10 балів) - аналіз розкладу уроків (10 балів) - характеристика сайту закладу освіти (5 балів) - звіт про виконання завдань шкільного психолога, класного керівника або педагога-організатора (10 балів); - щоденник психолого-педагогічних спостережень (10 балів)	55
5. Захист практики (за несвоєчасну подачу звітної документації віднімається 5 балів)	10
Сума	100

Можливе визнання результатів практика шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання, отриманих у формальній освіті під час переведення з іншого навчального закладу, під час поновлення на навчання до ВНУ імені Лесі

Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом».

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з формою контролю – залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Методичне забезпечення ОК

1. Ройко Л. Л., Яцюк С. М. Психолого-педагогічна практика : методичні рекомендації щодо організації та проведення. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2023. 47 с. (рекомендовано науково-методичною радою ВНУ імені Лесі Українки, витяг з протоколу № 6 від 15 лютого 2023 року) <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22819>

2. Гайдай С., Собчук О. Сучасні вимоги до інформаційно-цифрової компетентності вчителів закладів загальної середньої освіти. *Методологічні та методичні проблеми викладання у сучасному освітньому процесі* : зб. матеріалів XI наук.-практ. конф. (24 листоп. 2021р.). Луцьк, С. 18-21.

3. Ройко Л. Л. Формування лідерських якостей у фаховій підготовці майбутніх вчителів інформатики. *Перспективи розвитку науки, освіти та технологій в контексті євроінтеграції* : збірник тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 18 серпн. 2022 р.). Полтава, 2022. С. 27-28

4. Яцюк С.М., Хомяк М.Я., Юнчик В.Л., Чепрасова Т.І. Методика використання цифрових освітніх ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 2021. №16. С.15-25.

5. Яцюк С.М., Хомяк М.Я., Юнчик В.Л., Чепрасова Т.І. Особливості навчання веб-технологій розробки навчальних систем майбутніх вчителів інформатики та методика створення на їх основі власних освітніх ресурсів. *Молодь і ринок*. № 7/193 (2021). С.118-122.

6. Яцюк С. М., Собчук О. М., Смолюк І. О., Хомяк М. Я., Чепрасова Т. І. Методика проведення сучасного уроку з інформатики за допомогою цифрових сервісів в умовах воєнного стану. *Математика. Інформаційні технології. Освіта* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 3-5 черв. 2022 р.). Луцьк, 2022. С.178.

Рекомендована література

1. Актуальні питання теорії і практики інклюзивного навчання у закладах освіти : монографія / [кол.авт.: Гаврилова Н.С., Миронова С. П., Платаш Л. Б., Романюк С.З. та ін.]; за заг. ред. Л. Б. Платаш. Чернівці: Технодрук, 2020. 572 с.
2. Гарькавець С.О., Волченко Л.П. Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення: навчально-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 92 с.
3. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. URL: <http://www2.znz.edu-ua.net/storage/490.txt>.
4. Державний стандарт базової середньої освіти: 5-9 класи Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/10/08/derzhstandartbazovoiosvityprezentatsiya.pdf>
5. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
6. Закон України «Про вищу освіту». URL: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_02/.
7. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/2628-14>.
8. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
9. Закон України «Про позашкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/1841-14>.
10. Інформаційно-аналітичний збірник «Освіта України в умовах воєнного стану». Київ, 2022. 358 с.
11. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258
12. Марушкевич А.А., Спіцин Є.С., Кошечко Н.В. Педагогіка (у структурно-логічних схемах та таблицях): Навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
13. Методичні рекомендації щодо організації та проведення психолого-педагогічної практики у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (наказ №220-з від 29.06.22 р.) URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2022Метод._рекоменд._Психолого-педагогічна_практика_ред-1.pdf
14. Петрановська Л. Якщо з дитиною складно. Харків: Віват, 2020. 160 с.
15. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом

молодшого спеціаліста)». Наказ № 2736-20 від 23.12.2020 Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

16. Сікорський П. І. Нова педагогіка. Львів : Львівська політехніка, 2021, 540 с.

17. Сучасна освіта в Україні Європейські орієнтири URL: <http://osvita.pedagog.org.ua/>

18. Уроки доброти: ідеї та поради на навчальний рік. Посібник для формування культури благодійності в освітньому процесі / За заг. ред. О. Елькіна, О. Масалітіної; упор. Д. Долгова, О. Кондратенко. Київ: «Видавнича група «Шкільний світ», 2021. 80 с.

19. Штих, І., Динис, А. Дослідження булінгу в закладах освіти: гендерний аспект. *Психологія: реальність і перспективи. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету*, 2021. (17), 143-152.